

Dialektus Fesztivál 2008

A fesztivál díjait a Filmjus Alapítvány, az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Palantír Film Alapítvány ajánlotta fel.

A kategóriák legjobb filmjei az Aranyszarvas díjat kapták. A díj egy üvegszobor, amely Czebe István képzőművész alkotása.

Emberi történetek / Human stories

(Európai dokumentumfilm / European documentary)

Zsúri:

Andor Tamás, Magyarország
Alberto Coletta, Olaszország
Medgyesi Gabriella, Magyarország

Legjobb emberi történet / Best human story (Aranyszarvas díj + 250.000 Ft):

Ne érts félre / Don't get me wrong

Rendező: Adina Pintilie (Ro)

Valahol, valamikor...egy világ, amelyben a napok, mint szenttelen kövek zuhannak egymásra. Múlik az idő, mindennapos beidegződések és végtelen beszélgetések közepette életről, halálról, Istenről, és az időjárásról: mi származik Istentől és mi nem? Tulajdonképpen mi normális és mi nem? Látszólag különös események kapnak többletjelentést, mélyen érzelmi alapon – az élet abszurditása előli menekülés egyetlen lehetséges útja a szerelem.

A zsúri értékelése / Evaluation of the jury:

A film that reminds us the importance of finding the beauty of all human stories.

A universal approach in film making, able to touch us with unusual precision, love of life, patience and without any stereotypes.

Observation of everyday life of different people, and at the same time an insightful reflection on ourselves.

Elismerő oklevél / Special mention:

A kút mélye / The Source

Rendező: Martin Marecek (Cz)

Baku (Azerbajdzsán), a világ első olajkútjának helyszíne ismét a külföldi befektetők figyelmének központjába került hatalmas, még kitermelhető olajtartalékai miatt. A film az autópályáinktól követi az olajvezetékét eddig a szürreális, baljóslatú tájig. A lakosság háromnegyede nyomorban él, az ország poszt-kommunista vezetése azt ígéri, hogy az olajnak köszönhetően Azerbajdzsán egy fejlődő, virágzó Új Kuwait lesz...

A zsúri értékelése / Evaluation of the jury:

A film on the subject that is very important for the global community, it tells us with humour and strong human feelings about the contrast between local people and international business.

A very brave project realized with determination and good skills.

Elismerő oklevél / Special mention:

Elv társ, nem haltam meg / Tovarish I'm not dead

Rendező: Stuart Urban (Uk)

Lehengerlő elbeszélés, pontos életrajzi krónika, road movie Garri Urbanról, aki túlélte a Holokauszt és a Gulág megpróbáltatásait. Fia 15 éven keresztül kutatott az egyedülálló történet részletei után. Ahogy apa és fia visszatérnek a Garri által megélt borzalmak és személyes győzelmek helyszínére, a történet meglepő részletei kibontakoznak. Halála után Garri még titokzatosabbnak tűnik – lehet, hogy KGB ügynök volt?

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

The film tells a very personal, entertaining, misterous story in road movie style.
We travel through the 20 century history in a family journey.

Sűrű leírás / Deep descriptions

(Európai antropológiai film / European anthropology)

Zsűri:

Péterffy András, Magyarország
Beate Engelbrecht, Németország
Dr. Eva Klekot, Lengyelország

Legjobb sűrű leírás / Best deep description (Aranyszarvas díj + 250.000 Ft):

Vőlegények / Sugartown

Rendező: Kimon Tsakiris (Gr)

A Sugar Town nevű görög faluból a nők sorra elköltöznek, hogy munkát vagy férjet keressenek. A magukra hagyott férfiaknak a dörzsölt polgármester, hogy ismét megválasszák, feleséget ígér. Kapcsolatba lép az orosz Klin város polgármesterével, aki 100 fiatal, külföldi férjet kereső nőt toboroz. Sugar Town férfiai felkerekednek, hogy megtalálják jövődöbelijüket.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

Kimon Tsakiris follows over more than one year the actions of some single men. Living on an island they have a problem to find women who would marry them. The solution the men in the film thought of, the import of women of other countries, turns out to be not a good one at the end. There was the difficulty of joining to cultures, a Russian one and a Greek one, not being able to talk to each other and not being willing to learn the others language. But also the men of the countryside and the women of the town could not appreciate the others world. The film gives a deep insight in the various objectives, motivations, and views. He portraits the protagonists in a gentle way. He builds up his characters in the flow of the film. Some are shy at the beginning and become more outspoken while others are dropping out as the story proceeds. Her grasps the central moments of the single stories. Even as it becomes clear at the end, that the whole enterprise fails, the integrity of his heroes was not undermined by the filmmaking or the situations itself. With his film he gives a deep insight in the complexity of a problem which can easily be generalised for all remote areas in European countries: the lack of women being willing to live in a rural, quite area, participating in the daily activities. The camera was participating in the process in a respectful way; the good communication with the protagonists is obvious. The film has a nice rhythm, is entertaining, humours, and full of ironic details. The film makes one think, smile, and feel with the people.

Elismerő oklevél / Special mention:

Folyók mentén / Confluences

Rendező: Perle Mohl (Dk)

A tudományos beszámolóban mindeddig kultúra nélküli, süllyedésre ítélt népcsoportként ábrázolták a francia guyanai amerikai őslakosokat, az emerillonokat. A film megkísérel szembeszállni az emerillonokról alkotott negatív képpel. A gyakori nehézségek ellenére számos leleményes fiatal emerillon küzd az erdőkben a túlélésért. Ők egy másfajta emerillon életmódot jelenítenek meg.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

In her film Perle Mohl makes the viewer aware of her sincere relation with the people. She invites them to participate in the filmmaking, to cooperate, to act as they like. Therefore, the viewer himself has the impression that the actors are representing themselves in an open way. Perle Mohl accompanies the various protagonists in their

daily life. With her subtle camera work she is focusing on the small details of the processes as for example cutting the fishes. Here she works very observational, giving an insight in the niceties of everyday life. The topic of the film – the recreation of a vanishing culture – is represented in an unobtrusive way. As well the participating camera as the people themselves are behaving in a non-aggressive way. It is the search of the cultural heritage, the will to protect it, to recover it, to transfer it in a new life which is the objective of the film and the people. It becomes clear, that it is a try, a process and that the outcome of it is still open. We are finally left with curiosity of what will follow next.

Elismerő oklevél / Special mention:

Ha megtanítasz egy fél betűt / Who will teach me the half of the character

Rendező: Martin Rysavy (Cz)

A „Ha megtanítasz egy fél betűt...” c. film a korábbi csehszlovák-vietnami együttműködést követi nyomon, és politikai vonatkozások nélkül bemutatja annak jelentőségét néhány vietnami lakos életén keresztül. Az emberek tapasztalatain keresztül megismerhetjük a mai Vietnámot, amit, meglepetésre, nem gátolnak nyelvi akadályok.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

The film starts with a surprising scene, a Vietnamese talking Czech language, at night in Vietnam. Martin Rysavy touches in his film a political delicate topic: the education of young Vietnam people in Czech Republic during the Vietnam War time.

The filmmaker, Czech himself, relates to his protagonists through the common language. He portraits them with a very intimate camera letting them talk about their live today, their live back then in Czech Republic, their histories, their future. Through the protagonists he gives an good insight how history touched their personal lives. He shows how they understand themselves as double patriots: Vietnamese and Czech somehow. But he progresses. Full of irony he intertwines the personal stories with the image of the lively traffic in the streets, the hectic live in the streets, and the official state propaganda. And each time he is changing his camera style:

- he is very near to his protagonists
- he is moving with the camera in the rhythm of the traffic and the live in the street
- and he is more static, somehow distant in filming the official staged event

There are no critical comments, only subtle irony which makes the viewer think. The film is framed by the story of a young couple, he Czech, she Vietnamese, sitting in a coffee shop on a crossing. At the end it becomes clear, that they are having a child soon: another subtitle statement of the filmmaker.

Magyar valóság / Hungarian reality

(Magyar dokumentumfilmek / Hungarian documentary)

Zsűri:

Sós Mária, Magyarország

Brindusa Armance, Románia

Kacper Lisowski, Lengyelország

Legjobb magyar dokumentumfilm (Aranyszarvas díj + 200.000 Ft):

Hazatérés / Journey home

Rendező: Pigninczky Réka (Hu)

A film azt az utat mutatja be, amelyet egy amerikai-magyar testvérpár jár be, hogy fényt derítsen az eseményekre, amelyek az '56-os forradalom alatt és után megváltoztatták édesapjuk életét. A történet elején a két testvér Magyarországra szállítja édesapja hamvait, akinek utolsó kérése az volt, hogy szülőföldjén temessék el, ahova menekülése után sosem térhetett vissza.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

Különleges mélységet ad a filmnek, hogy az amerikai-magyar testvérpár legszemélyesebb története hogyan emelkedik történelmi magasságokba. A film kimagaslóan magas szinten kezeli a filmnyelv minden eszközét, nem veszve el eközben érzékenységet, nyitottságot, őszinteséget.

Elismerő oklevél / Special mention:

Imádság / Prayer

Rendező: Mohi Sándor (Hu)

Egy idős paraszt házaspár utolsó öt éve, küzdelme a mindennapi megélhetésért, létért.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

Tökéletes filmkompozíció, megrendítő hatású. Mély érzékenységre vall a szereplőválasztás, a hiteles karakterek, pontos szituációban történő megjelenítése átélhetővé teszi az idős emberek drámáját, ami maga a létezés.

Kiemelendő a címválasztás ami külön mélységet ad a filmnek, ezzel általános érvényűvé emeli ezt a költőien szép filmet.

Elismerő oklevél / Special mention:

7 év / Parents with limits

Rendező: Nordin Eszter (Hu)

A kilencvenes évek közepén a csömöri rehabilitációs központban értelmi sérült fiatalok szabadon létesíthettek párkapcsolatot, köthettek házasságot és hozhattak világra gyermekeket. A film a Sántha házaspár életét követi a házasságkötéstől, 1997-től, egészen addig, míg elsőszülött fiúk, Laci, betölti hetedik életévét.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

Érzékeny, finom nyugodt, kitartó megfigyelése egy életnek, amit születésétől 7. életéig követhetünk. A film egy szokatlan mese, egy szokatlan családba született emberkérő, akinek életútját végignézve nagyon fontos kérdéseket kell a nézőnek megfogalmaznia. És ez nem kevés.

Külön dicséret illeti a film alkotóját, hogy a megfelelő távolságot sikerült megtalálnia a témával és a szereplőivel.

A zsűri különdíja / Jury's award:

Hackni / Hacked

Rendező: Kresalek Dávid (hu)

A filmben, figyelemmel követhetünk egy médiahacket annak kitalálásától, kivitelezésén át egészen a megvalósításig, majd a lebukásig. Célunk a média működési mechanizmusainak bemutatása volt, ehhez a legjobb eszköznek az tűnt, ha létrehozunk egy médiahacket a sajtó tesztelésére. Azt gondoljuk, hogy a filmben látható tendenciák, (bár országonként más és más mértékben is) nagyjából hasonlóan működnek az egész fejlett világban.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

A magyar média válságának valóságos ábrázolásáért. Külön köszönet a film eredendő mély humoráért.

**Diákmunka / Student-work
(Európai diákművek / European student films)**

Zsűri:

Buglya Zsófia, Magyarország (Adéla Kroupová (Cz) helyettesíti, aki betegsége miatt nem érkezett meg)

Muhi András, Magyarország

Rupp Anikó, Magyarország

Legjobb diákmunka / Best student-work (Aranyszarvas díj + 200.000 Ft):

Éljen Constanca / Viva Costanca

Rendező: Ambrus Emese (Ro)

A 40 éves Tudor Lakatos, a somkutai roma negyed tanára, Elvis Presley-imitátorként szeretne ismertté válni. Roma nyelvre fordítja a rock and roll király dalait, míg egy napon Elvis Romano néven elindul gitárjával Konstancába, hogy hírnevet szerezzen magának és az általa képviselt rock and rom-nak.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

Hol válik el egymástól álom és valóság, lehet-e érintkezés, lehet-e átfedés e két tartomány között? E kérdésekkel szembesít minket az általunk díjazott versenyfilm, melynek főszereplője, Tudor Lakatos két világban próbál helytállni egyszerre: az álmok világában, ahol ő Elvis Romano, és Somkután, ahol családfő és tanító. Ambrus Emese filmje magával ragadó, mert nem elégszik meg azzal, hogy rátalál erre a kivételes személyiségre, de humorral és a helyzethez érzékenyen idomulva mutatja be őt nekünk. Fontosnak tartjuk még kiemelni Dun Corean, Jakab Ervin és Székely Róbert operatőri, valamint Székely Róbert vágói munkáját. A zsűri kategóriadíját tehát a Viva, Constanta! című alkotás kapja.

Elismerő oklevél / Special mention:

Mind álmodunk / We all have illusions

Rendező: Bernhard Hetzenauer (At)

Ambato kisváros az ecuadori hegyvidéken. Itt él a 17 éves Vicente, aki korábban utcagyerek volt, és a tizenkilenc éves Miguel, aki cipőfényesítő barátaival népzenet kezd játszani. Így próbálja a két fiú megváltoztatni nyomorúságos életét. Narciza, a katolikus nővér életcélja az, hogy egy jobb jövő lehetőségét biztosítsa nekik és a hozzájuk hasonló fiataloknak.

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

„Megkísérlem összerendezni emléktöredékeimet.” Ezzel a kommentárral, ezzel a vállalással indul a második általunk kiemelt alkotás. A zavarba ejtően személyes hangvétellű film Ecuadorban, egy nehéz sorsú fiatalokat segítő központban játszódik, és néhány kamasz életútjába enged bepillantást. A jól megválasztott szereplők, az érzékeny megfigyelések és az átgondolt szerkesztés mellett a szubjektív nézőpont tudatos alkalmazása ragadta meg a figyelmünket. Bernhard Hetzenauer Todos nos hacemos ilusiones című munkáját ezért elismerő oklevélben részesítjük.

Elismerő oklevél / Special mention:

New York – Budapest

Rendező: Pálos Péter (Hu), S. Takács András (Hu)

Két 17 éves fiú repülőre száll, és meg sem áll New York-ig. Arra kíváncsiak, vajon miben különbözik szülővárosuktól, Budapesttől a világ egyik központja. És egyáltalán élhetnének-e ott, vagy bárhol máshol, mint ahova születtek?

A zsűri értékelése / Evaluation of the jury:

Az első általunk kiemelt alkotás az esszéfilm (avagy a film-esszé) képlékeny kategóriájában alkot eredetit. Az úti film, az önportré, a televíziós magazinműsor és a home video stílárís elemeit vegyítő, játékos kísérlet során az alkotók közhelyek halmozása révén tesznek egyedivé egy közhelyet – egy ikonikus várost, New Yorkot, valamint a menni vagy maradni örök dilemmáját. Pálos Péter és S. Takács András filmje személyes hangvétellével és önazonosságával ragadott meg bennünket. A NewYork – Budapest c. film szerzőit ezért elismerő oklevélben részesítjük.

A kolozsvári **Tranzit ház** közönségszavazásának díjai az ott vetített kategóriákban:

Diákmunka / Student-work
(Európai diáfilmek / European student films)

Éljen Constanca / Viva Costanca
Rendező: Ambrus Emese (Ro)

Sűrű leírás / Deep descriptions
(Európai antropológiai film / European anthropology)

Vőlegények / Sugartown
Rendező: Kimon Tsakiris (Gr)